

**LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJA
JŪRŲ DEPARTAMENTO LAIVYBOS PRIEŽIŪROS SKYRIUS**

**VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS, LAIVO „RAKETA“
AVARIJOS SAUGOS TYRIMO ATASKAITA**

2022-10-31 Nr.27B-139

Klaipėda

1. Įvadas.

1.1. Vidaus vandenų transporto priemonės, vidaus vandenų laivo „Raketa“ (registracijos Nr. P–348), avarijos saugos tyrimo tikslas:

1.1.1. nustatyti aplinkybes ir priežastis, dėl kurių vidaus vandenų laivui „Raketa“, užgeso variklis ir laivas nebegalėjo baigti numatyto maršruto Kauno keleivinė priepilauka – Nidos keleivinė priepilauka;

1.1.2. pateikti išvadas dėl prevencinių veiksmų taikymo, kad ateityje būtų išvengta panašių vidaus vandenų transporto priemonių avarių.

1.2. Vidaus vandenų transporto priemonės avarijos saugos tyrimu nesiekama nustatyti kieno nors atsakomybės ar kaltės.

1.3. Vidaus vandenų transporto priemonės avarijos saugos tyrimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso (toliau – Kodeksas) 27 dalies nuostatomis ir Vidaus vandenų transporto priemonių avarių saugos tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 3-275 „Dėl vidaus vandenų transporto priemonių avarių saugos tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. Trumpas aprašymas.

2.1. 2022 m. birželio 4 d., apie 12.15 val., Nemuno upėje (ties Pagėgių savivaldybės, Nausėdų kaimu) vidaus vandenų laivui „Raketa“ sustojus praplauti povandeninius sparnus ir tęsiant kelionę patvirtintu maršrutu, Kauno keleivinė priepilauka – Nidos keleivinė priepilauka – Kauno keleivinė priepilauka, užgeso ir nebeužsivedė laivo variklis. Įvykusio įvykio metu laive buvo 49 keleiviai. Vidaus vandenų laivas „Raketa“ išmetė inkarą. Priimtas sprendimas keleivius evakuoti į krantą. Visi 49 keleiviai buvo saugiai perkelti į krantą ir užsakytu autobusu nugabenti į galutinę atvykimo vietą – Nida. Laivą nuspręsta buksyruoti į Uostadvario vidaus vandenų uostą. Žalos aplinkai nepadaryta, žmonės nenukentėjo.

3. Faktinė informacija:

3.1. Vidaus vandenų laivo „Raketa“, registracijos Nr. P–348, vaizdas pateiktas 1 pav.

3.2. Vidaus vandenų laivas „Raketa“ 2003 m. vasario 13 d. įregistruotas Lietuvos Respublikos vidaus vandenų registre.

3.3. Vidaus vandenų laivo „Raketa“ identifikavimo kodas – 0000317185.

- 3.4. Vidaus vandenų laivo „Raketa“ pagrindinės charakteristikos:
- 3.4.1. bendras ilgis (LOA) – 26,90 m;
 - 3.4.2. bendras plotis (BOA) – 5,05 m;
 - 3.4.3. borto aukštis (H) – 0,80 m;
 - 3.4.4. minimalus viršvandeninio borto aukštis (f) – 0,28 cm;
 - 3.4.5. maksimali grimzlė (T) – 0,62/1,25 m;
 - 3.4.6. dedveitas – 6,0 t;
 - 3.4.7. vandentalpa (tonažas) – 18,80 t;
 - 3.4.8. pagrindinis variklis – stacionarus dyzelis M400, galingumas – 746 kW (1000AG), pagamintas Rusijoje 1985 m.;
 - 3.4.9. leidžiamas bendras žmonių skaičius – 57, keleiviai – 54, įgula – 3.

1 paveikslas. Laivas „Raketa“, registracijos Nr. P-348

3.5. Vidaus vandenų laivo „Raketa“ savininkas: VšĮ „Vandens kelias“, įm.k. 305115479, Tėjos g. 1-1, Vijūkų k., LT-54306 Kauno r.

3.6. Vidaus vandenų laivas „Raketa“ pastatytas 1963 m., Laivų gamykloje "Krasnoe Sormovo", Feodosija, Ukraina.

3.7. Minimalus saugus įgulos narių skaičius: 3, laivo kapitonas–mechanikas – 2, upeivis–motoristas – 1.

3.8. Vidaus vandenų laivo „Raketa“ techninė apžiūra atlikta 2022 m. gegužės 26 d. Techninės apžiūros išvada – leidžiama eksploatuoti.

3.9. Reiso duomenys:

3.9.1. patvirtintas maršrutas: Kauno keleivinė priplauka (Raudondvario pl. 107c, Kaunas) – Nidos keleivinė priplauka (Naglių g. 16, Neringa) – Kauno keleivinė priplauka (Raudondvario pl. 107c, Kaunas).

3.10. Informacija apie avariją:

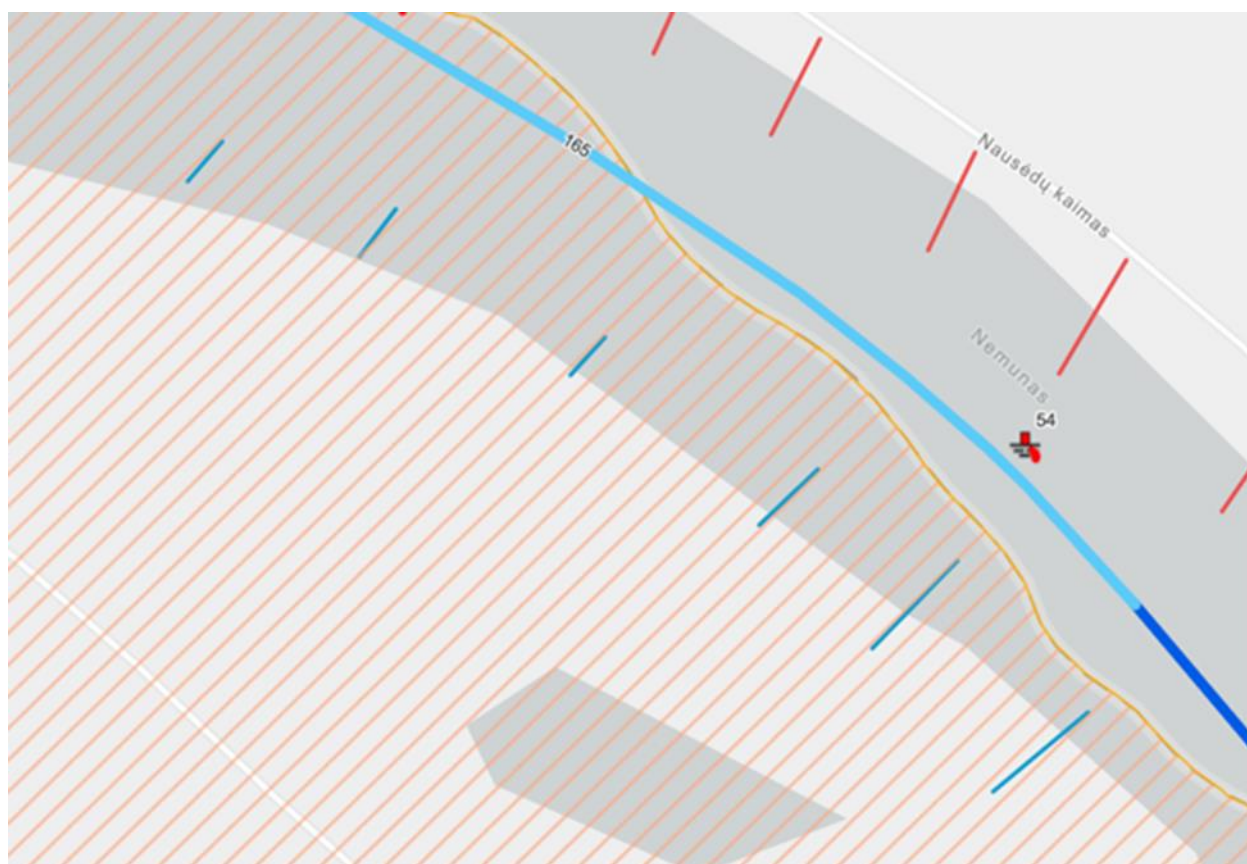
3.10.1. avarijos rūšis: eksploatacinis atsitikimas (variklio gedimas);

3.10.2. data ir laikas: 2022 m. birželio 4 d., apie 12.15 val.;

3.10.3. avarijos padėtis ir vieta: Nemuno upė, ties Pagėgių savivaldybės Nausėdų kaimu. (2 pav.);

3.10.4. oro sąlygos: oro temperatūra + 15-17°C, vėjas vakarų – šiaurės-vakarų, 4-9 m/s.

- 3.10.5. laive reiso metu buvo 49 keleiviai ir 3 įgulos nariai.
- 3.10.6. pasekmės: žalos aplinkai nepadaryta, žmonės nenukentėjo
- 3.11. kranto administracijos veikla ir reakcija įvykus nelaimei:
- 3.11.1. dalyvavę subjektai: Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Pagėgių rinktinės Bardinų užkardos pareigūnai;
- 3.11.2. naudotos priemonės: VSAT kateris;
- 3.11.3. reagavimo greitis: VSAT kateris atvyko į įvykio vietą po 30 – 40 min
- 3.11.4. veiksmai, kurių imtasi: VSAT katerio pagalba visi 49 vidaus vandens laivo „Raketa“ keleiviai evakuoti į krantą.
- 3.11.5. pasiekti rezultatai: keleiviai buvo saugiai perkelti į krantą, nė vienam asmeniui medikų pagalbos neprireikė.

2 paveikslas. Nemuno upė, ties Pagėgių savivaldybės Nausėdų kaimu.

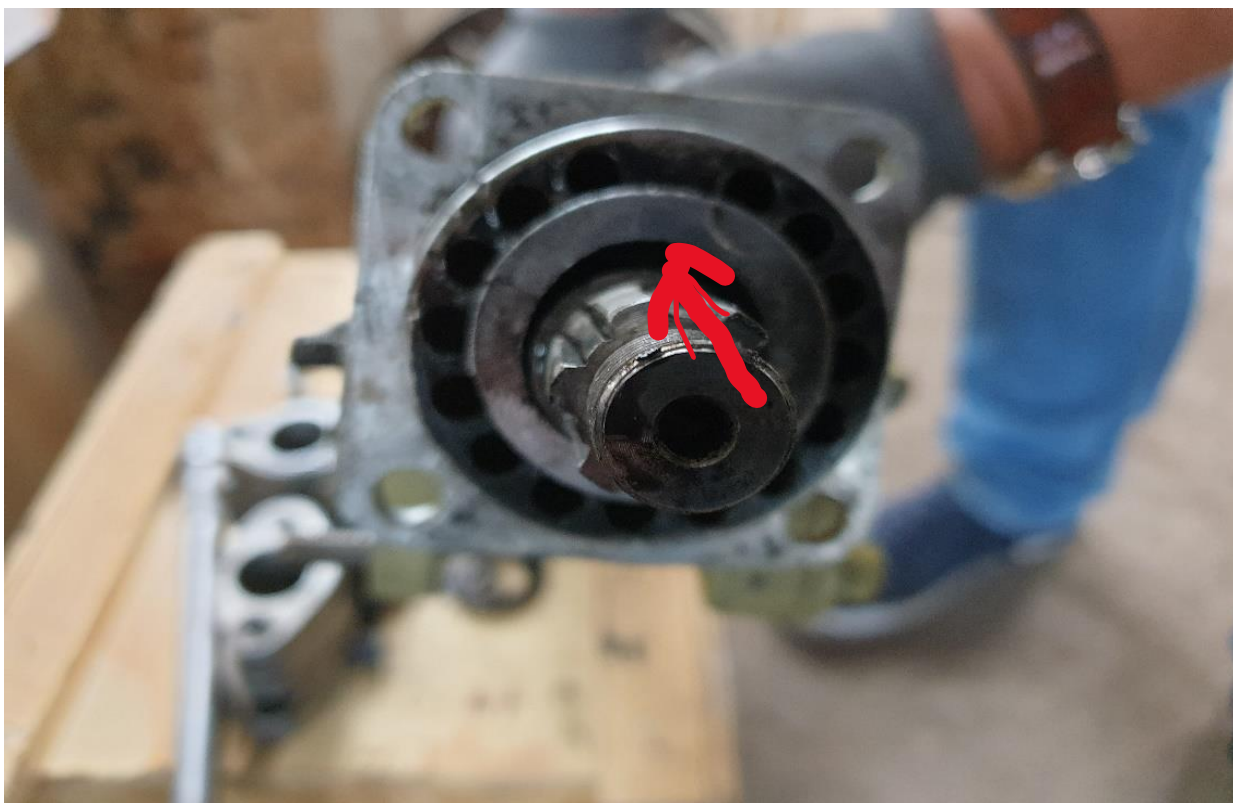
4. Aplinkybės.

4.1. 2022 m. birželio 4 d. apie 09.50 val. vidaus vandens laivas „Raketa“, registracijos Nr. P-348, su 49 keleiviais ir 3 įgulos nariais išplaukė patvirtintu maršrutu iš Kauno į Nida. Apie 12.15 val. vidaus vandens laivas „Raketa“ sustojo praplauti povandeninius sparnus ir įjungė atbulinę eigą. Perjungus priekinę eigą vidaus vandens laivo „Raketa“ korpusas pradėjo drebėti, po to užgeso laivo variklis. Įgula nuleido inkarą. Apie 12.20 val. laivo kapitonas informavo VSAT Pagėgių rinktinės Bardinų užkardą apie įvykį. Apie 12.30 val. kapitonas informavo vidaus vandens laivo „Raketa“ savininką ir pradėjo ruošti keleivių perkėlimui į krantą. Apie 13.00 val. atvyko VSAT kateris ir pradėjo kelti keleivius į krantą. Apie 14.10 val. visi keleiviai buvo saugiai perkelti į krantą ir autobusu nugabenti į Nidą. Vidaus vandens laivo

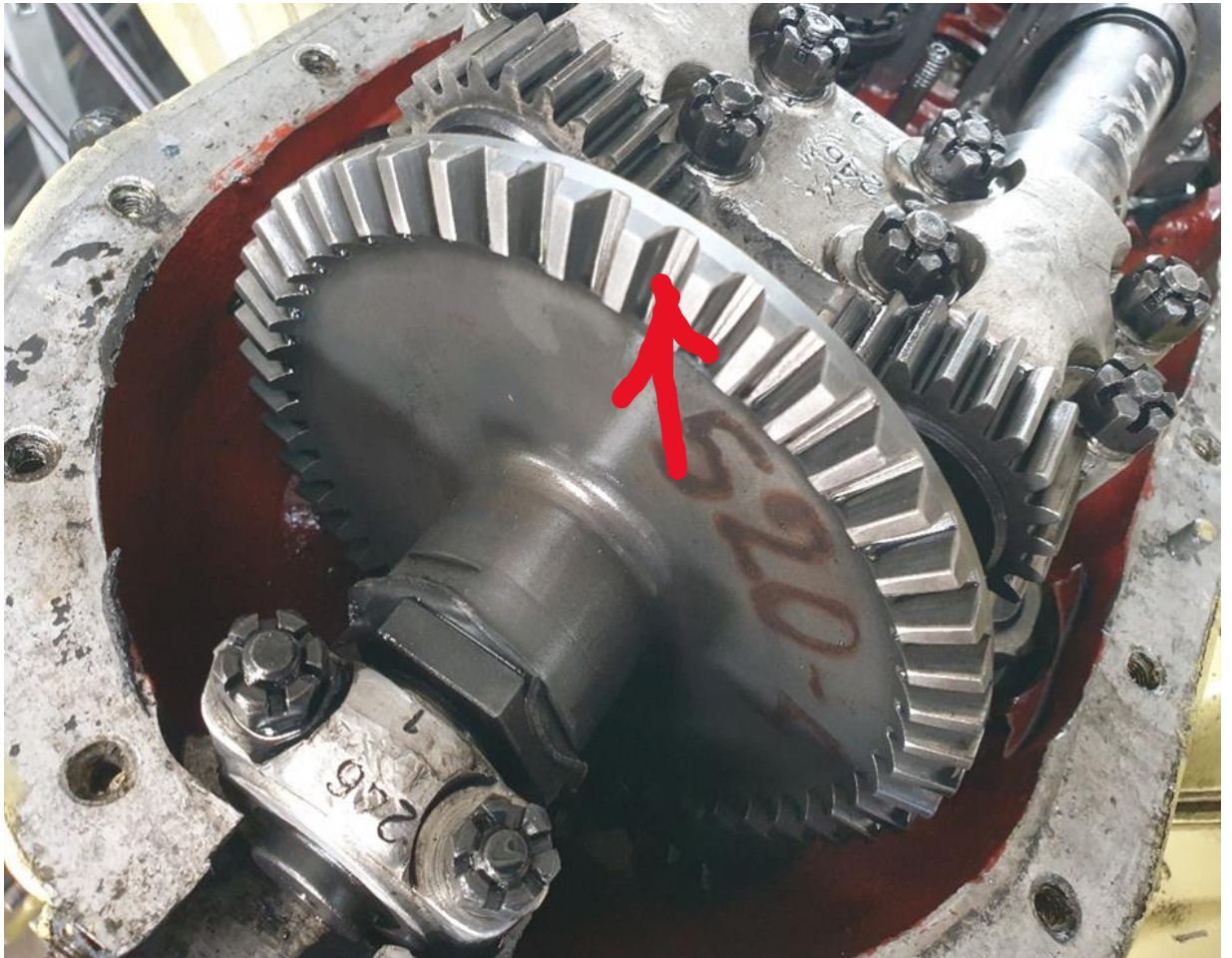
„Raketa“ įgula pasiliko laive. Apie 19.40 val. atplaukė vidaus vandens kelių direkcijos vilkikas „Jogaila“, registracijos Nr. P-0493, ir nuvilko vidaus vandens laivą „Raketa“ į Uostadvario uostą. Apie 23.10 val. laivas „Raketa“ buvo prišvartuotas Uostadvario uoste. 2022 m. birželio 5 d. vidaus vandens laivo „Raketa“ variklis M400 buvo demontuotas ir perduotas remonto įmonei UAB „DVR paslaugos“ defektacijai ir remontui.

5. Analizė:

5.1. Vidaus vandens laivas „Raketa“ sustojo dėl sugedusio M400 variklio. Laivo savininko sprendimu variklio gedimo priežastims nustatyti variklis buvo perduotas UAB „DVR paslaugos“ defektacijai atlikti. UAB „DVR paslaugos“ išardė variklį ir nustatė gedimo priežastį, t. y. variklio kampinės traukės viršutinė guoliavietė (3 pav.) turi didelį išdirbį elipsės formos, dėl ko atsiradus tarpeliui didesnam nei leistina viršutinis kampinis dantratis dirbantis poroje su paskirstymo veleno dantračiu (4 pav.) prasisuko ir stūmokliai atsitrenkė į vožtuvus, dėl to variklis sustojo.

3 paveikslas. Variklio viršutinės traukės kampinė guoliavietė

4 paveikslas. Variklio paskirstymo veleno dantratis

5.2. Vidaus vandenų laivo „Raketa“ įgulos veiksmuose klaidingų veiksmų nenustatyta, žalos aplinkai nepadaryta, keleiviai ir įgulos nariai nenukentėjo.

6. Saugumo rekomendacijos.

1. Siekiant ateityje išvengti vidaus vandenų laivo „Raketa“ variklio gedimų, rekomenduojama apsvarstyti galimybę pakeisti M400 variklį kuris pagamintas 1985 m. į naują laivo variklį, atitinkantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2016/1628 reikalavimus.